

МОРЕПЛАВАНЕТО Е ПОКАЗАТЕЛЪ
НА БЛАГОСЪСТОЯНИЕТО НА НАРОДА

ВЕСТНИКЪТЪ
Е БЕЗПЛАТЕНЪ

НАРОДИТЪ ИМАТЪ НУЖДА ОТЪ МОРЕ,
КАКТО ХОРАТА ОТЪ ВЪЗДУХА.

МОРСКИ ПРЕГЛЕДЪ

ДЪРЖАВА САМО СЪ АРМИЯ
ИМА ЕДИНЪ ЮМРУКЪ;
ДЪРЖАВА СЪ АРМИЯ
И ФЛОТЪ - ГИ ИМА ДВА!

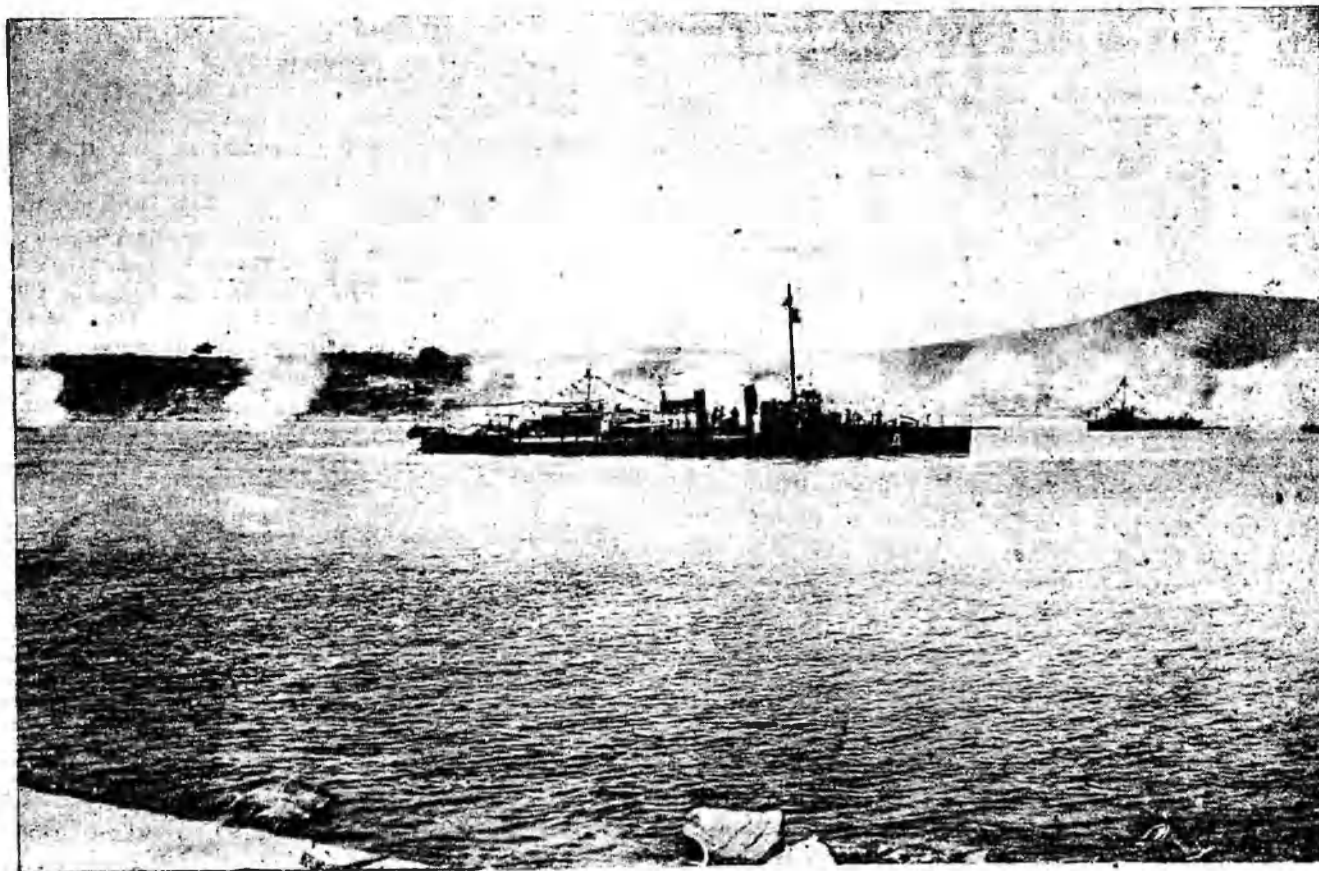
ДРУСЪДМИЧНИКЪ ЗА МОРСКА ПРОХВЪТА И ОБНОВА
ДЪКОВОДИ РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ.

Година III.

Варна, 15 Августъ 1937 год.

Брой 71.

Не чакай да създавашъ флотъ когато те нападнатъ, защото не се копае
кладенецъ, когато ожеднѣешъ.

Моментъ отъ салютуването и навлизане на полпцейския корабъ „Дръзки“ следъ претръзване на лентата въ пристанището Царево.

Постжпили статии

663. Бележки по международно право: международни рѣки и езера.
664. Финикийцитѣ, като прадѣди на мореплаването.
665. Морето и неговото военно и економическо значение.
666. Минни заграждания предъ германскитѣ пристанища въ Северно море.
667. Леонова торпедна мина.
668. Данни и числа полезни за водозаза.
669. Военна морска техника.
670. Потапяне на „Лузитания“.
671. Минната война: Италианския флотъ.
672. Еволюция въ разрушителното действие на снаряда.
673. Минно-заградни действия по рѣка.
674. Развитие на корабното дизелостроение.
675. Миночистенето.
676. Новото строене кораби въ германския флотъ.
677. Сведения за пълния съставъ на Балтийската, източната и Черноморска флота въ днешна Русия.
678. Едно мнение за английския флотъ.
679. Срѣдиземно море въ тревога.
680. Флотътъ и борбата съ него.
681. Новото въ морската артилерия отъ войната 1914—18 г.
682. Морскиятъ бой въ Отранския протокъ.
683. Развитие на въпроса за използване подводниците.
684. Значението на моретата въ миналото и днесъ.
685. Корабоплаването презъ време на война.
686. Усъвършенствуване и нововведения въ минното дѣло следъ общо-европейската война.
687. Нѣколко мисли по избраната въ крайбрѣжията.
688. Кратки сведения за подслушвателнитѣ апарати.
689. Въоръжение на съвременнитѣ военни кораби.
690. Звуковъ дѣномѣръ на Ланжвенъ.

ОДОБРЕНИ.

- 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670,
671, 672, 673, 674, 675, 676, 677,
678, 679, 680, 681.

НА ПРЕЦЕНКА.

- 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688,
689, 690.

ХРОНИКА

— Новиятъ български корабъ „Варна“ е пренесълъ за Египетъ голѣмъ товаръ агнета въ закланъ видъ, замръзени презъ месецъ априлъ н. г.

— На 8 августъ въ гр. Созополъ се състояха тържества по случай полагането на клетва отъ младитѣ артилериисти отъ Варненския и Бурски брѣгови пунктове.

На праздненството присъжествуваха и по една рота моряци отъ Морското училище въ Созополъ и отъ четиритѣхъ наши полицейски кораби, хвърлили котва въ водитѣ на Созополския заливъ.

Следъ полагане на клетвата отъ артилерииститѣ за вѣрна и преданна служба на Царъ и Родина, произведе се парадъ, на който присъжествува въодушевеното гражданство.

Тържествата на 8 августъ останаха паметни за малкия стариненъ градъ по нашето черноморско крайбрѣжие.

— На 12 августъ вечерта Българското д-во „Червенъ кръстъ“ устрои голѣмъ морски балъ на борда на корабъ „Бургасъ“.

За целта последниятъ бѣ застаналъ на първо мѣсто на кея въ Варненското пристанище и бѣ изобилно осветленъ съ множество разноцвѣтни електрически ламбички и слънца.

Балътъ бѣ много добре посетенъ отъ гражданството, много лѣтовници и чужденци, които, подъ звуцитѣ на флотската музика танцуваха на прохладата и при тихия полѣхъ на морския вѣтрецъ.

— На 12 августъ къмъ 8 часа застана на вързала въ Бургаското пристанище югославиянския учебенъ корабъ „Ядранъ“.

Последниятъ, следъ радушенъ приемъ отъ чиноветѣ на мѣстния гарнизонъ и гражданството, на 15 августъ отплува за Цариградъ.

„Ядранъ“ и миналата година кръстосваше съ учебна целъ изъ Черно море и посети гр. Варна.

Корабътъ е построенъ въ 1931 г. въ Германия, корабостроителницата Щюлкенъ—Хамбургъ, и притежава следнитѣ данни: водоизмѣстване 720 тона; стоманенъ корпусъ; главенъ двигателъ—вѣтрила, спомагателенъ—дизелъ моторъ съ мощностъ 375 к. с., развиващъ скоростъ 8 мили (въ спокойна вода 10); 3 стожера съ обща вѣтрилна площъ 800 кв. метра. Притежава необходимитѣ учебни и др. помѣщения освенъ за обслугата, още за 10 души офицери и възпитатели, 20 морски юнкери и 150 кандидатъ подофицери.

Построенъ е и подаренъ на югославиянския флотъ съ срѣдствата на сдружението „Ядранска стража“.

ПОЩА

Редакцията благодари за следнитѣ постжпили дарения:

1. Отъ Варненското пристанищно управление, сумата 226 лв.
2. Отъ Запасното подофиц. д-во „Другарски съюзъ“ — Варна, сумата 50 лв.
3. Никола Калудовъ отъ Варна, сумата 40 лв.
4. Красимира Шатоева отъ гара Романъ, сумата 30 лв.
5. Василъ Кировъ отъ гр. Варна, сумата 30 лв.
6. Тодоръ Горановъ отъ гр. Варна, сумата 30 лв.
7. Петъръ Райчевъ отъ гр. Варна, сумата 20 лв.
8. Ради Тодоровъ отъ гр. Варна, сумата 20 лв.
9. Трифонъ Н. Обрешковъ отъ гр. Варна, сумата 20 лв.
10. Йорданъ Цоневъ отъ гр. Русе, сумата 20 лв.
11. Вълканъ Георгиевъ с. Вѣнчанъ (Провадийско), сумата 15 лв.
12. Никола Дончевъ отъ гр. Бургасъ, сумата 10 лв.
13. Христо П. Христовъ отъ гр. Елена, сумата 10 лв.
14. Стаматъ Николовъ, морякъ, Варна, сумата 10 лв.

(Следва)

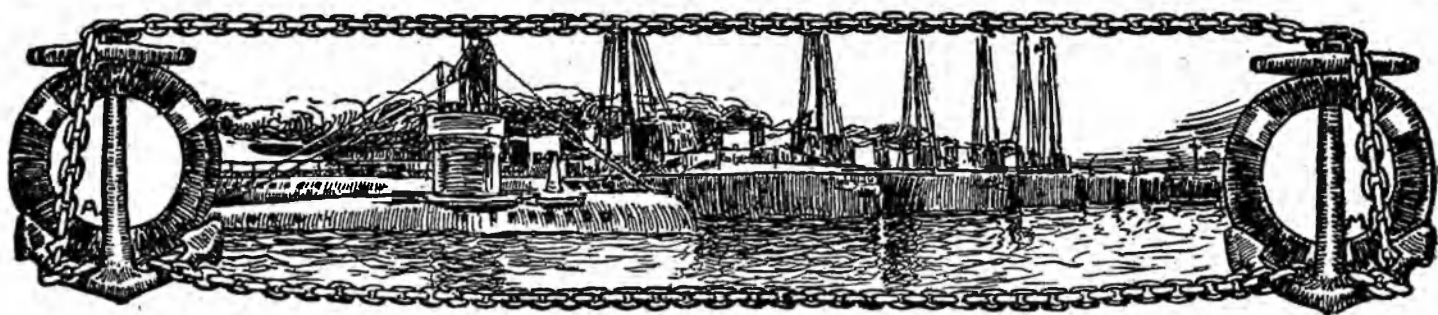
Въ отговоръ на постжпилитѣ запитвания за цената на вестника и условията за получаването му, известяваме на изявилитѣ желание да се абониратъ, че вестникътъ се изпраща даромъ, по възможностъ на всички, които желаятъ да го получаватъ, безъ вноски за абонаментъ; редакцията приема само дарения, които се отбелязватъ въ отдѣла Пошта.

Всички писма, снимки, помощи да се изпращатъ на адресъ **МОРСКИ ПРЕГЛЕДЪ—ВАРНА.**

— Известява се на заинтересованитѣ, че всички излѣзли до сега броеве на „Морски Прегледъ“ сж изчерпани. Редакцията съжалева, че не може да удовлетвори молбитѣ имъ.

— Известяватъ се сътрудницитѣ да съобщаватъ автора и източника на преводнитѣ статии. Безъ тия данни статитѣ се считатъ нередовни и нѣма да бждатъ помѣствани въ вестника.

— Въ отговоръ на запитванията, съобщаваме, волнитѣ пожертвования за вестника да се изпращатъ по пощата съ пощенски записъ или въ гербови и пощенски марки.

ДА ЖИВЪЕ И КРЕПНЕ РОДНОТО МОРСКО ДЪЛО.

Съ това височайше пожелание завърши речта на Негово Величество Царя, произнесена при освещаване новопостроеното Царевско пристанище, която речъ, поради високото назидателно съдържание за морското дѣло, помѣстваме въ следващите редове:

„Ценейки напредъка на нашето морско дѣло, както и всѣка придобивка, обслужваща жизненитѣ интереси на народа, азъ сподѣлямъ отъ сърдце радостта на населението отъ този приморски край за голѣмата за него и родното корабоплаване народна придобивка, която освещаваме днесъ.

Поелъ пѣтя на своето мирно развитие, българскиятъ народъ самоувѣрено крачи все напредъ. Силни, съ морална енергия, що дава любовта къмъ прогреса, ние влагаме духовни и материални ценности, придобивки на родната техника, народнитѣ съставлявания и трудъ, въ услуга на благоденствие-

то на България. Все изъ този пѣтъ, българинътъ не пренебрѣгна и благата, които тъй щедро му поднася морето, отъ което човѣшкиятъ гений е направилъ свой сътрудникъ.

Следъ дветѣ наши голѣми модерни пристанища, Бургазското и Варненското настоящата наша придобивка, която днесъ освещаваме, имайки мѣстно значение е, разбира се много по-скромна. Строено, обаче, при стопанска криза и въ несгоди, пристанището Царево е едно ново доказателство за енергията и предприемчивия духъ на българския народъ. Първо завършено наше морско съоръжение следъ войната, то е предназначено да повика на новъ животъ цѣлия този край, осигурявайки връзката му съ Бургасъ и обслужващо поминъка на неговото трудолюбиво население.

Дано по често празнуваме такива успѣхи!

Дано въ близко бъдеще видимъ изникнали

нови подобни технически съоръжения по хубавото и приветливо наше черноморско крайбрежие, съ което ще се подигне благосъстоянието на населението му и ще се допринесе за все по-интензивното негово сътрудничество въ общитѣ усилия на всички ни за преуспѣването на Родината.

Поздравявамъ сърдечно всички инициатори, техници и работници по изграждането на това народополезно дѣло и отъ името на България обявявамъ за открито и предавамъ на потомството, извоювано отъ морскитѣ вълни и издигнато съ българския трудъ и сръдства Царевско пристанище.

Да живѣе България!

Да живѣе и крепне родното морско дѣло!

Това е Царската повѣля, която подканя всѣки родолюбивъ българинъ да заработи настойчиво и всеотдайно за засилване на морското дѣло, възхода и величието на възобновена морска България.

МОРСКА МИСЛА

АНГЛИЙСКИТЪ МОРСКИ МАНЕВРИ ПРИ СИНГАПУРЪ.

Отъ 1—4 февруари н. г. въ района на най-мощната английска морска база Сингапуръ се състояли голѣми морски маневри, целта на които била, да се провери отбранителната стойност на Сингапуръ при нападение отъ море, въздухъ и суша.

Общо положение.

Сингапуръ принадлежи на червената страна; на 2,000 клм. отъ него въ юго-источна посока се намира независимо царство (синя страна) разполагащо съ не голѣмъ, но най-съвършенъ флотъ и въздушни сили, а така сжщо и съ малка, обаче снабдена съ всички модерни технически срѣдства армия.

Между дветѣ страни сществува нормални политически отношения.

На 6. януари с. г. главнокомандующиятъ на червенитѣ малайски сили получилъ неочаквано известие, че синитѣ сили иматъ намѣрение да нападнатъ внезапно червената страна и завладѣятъ Сингапуръ.

На 12.I. с. г. разузнаването установило окончателно, че синитѣ подготвятъ атака на Сингапуръ отъ море съ сили състоящи се отъ: боеви кораби, самолетноносачи и войскови превозни кораби. Излизането отъ базитѣ било опредѣлено къмъ последнитѣ дни на януари.

При това положение, червеното командване оповестило на синята страна, че е дадена заповѣдъ да се атакуватъ всички сили приближаващи се къмъ Сингапуръ на разстояние най-малко 200 мили.

На 1. февруари червенитѣ получили известие за излизането на синия флотъ въ море.

По отношение на морскитѣ сили синитѣ имали превъзходство. Въздушнитѣ сили и на двата противника били равни.

Задачи.

Главната задача на синитѣ била: стоварване десантъ на о-въ Сингапуръ и завладяване базата, а тая на червенитѣ: Съ помощта на изпратенитѣ напредъ въ разузнаване водосамолети и подводници; да се открие и присрещне противника възможно по-далечъ отъ базата и съ извършване бомбени и торпедни нападения върху самолетноносачитѣ и превознитѣ кораби далечъ отъ обекта на противниковата атака, да се отслабватъ силитѣ му и се възпрепятства стоварването на десантъ отъ достигналитѣ до обекта противникови кораби.

Съставъ на силитѣ:

1. Синя (нападающа) страна.

Командующъ вице адмиралъ Литлъ (командующъ китайскитѣ станции) на кръстосв. „Cumberland“; подъ негово командване се намиратъ: 1 кръстосвачъ, 1 флотиловодачъ, 4 изтрѣбители и 1 корабъ-майказъ за подводници („Medway“) изобразяваща войскови превозни кораби, 6 подводници 2 стражни кораби и 2 самолетноносачи (условно изобразени отъ самолетноносачъ „Hermes“).

Обща условна численостъ на корабната авиация 100 самолета (фактически 20 самолета на „Hermes“ и 6 самолета на кръстосвачитѣ).

Десантнитѣ части били иззети отъ състава на джохарскитѣ войски.

2. Червена (отбраняюща) страна.

Командующъ, генералъ-майоръ Добби (главнокомандующъ малайскитѣ войски) съ щабъ въ Шанги на североизтокъ отъ Сингапуръ. Въ негово разположение билъ поставенъ и гарнизона на Сингапуръ въ съставъ 5000 души.

Въздушнитѣ сили на червенитѣ включватъ 100 самолета (фактически) отъ Сингапурската, Индийската и Иракската авиация.

Отбраната на Базата Сингапуръ се обезпечавала отъ флотилия кораби за брѣгова отбрана въ съставъ: 4 изтрѣбителя, 4 подводници и 1 мониторъ.

Маневритѣ се предшествовали отъ съсрѣдоточаване въ Сингапуръ на самолетитѣ отъ Индийската и Иракската авиация, което било бързо изпълнено отъ 17 до 26 януари. Отъ 25 до 29 януари се произвела провѣрката на бойната подготовка на съсрѣдоточенитѣ въздушни сили: единични и съвмѣстни атаки по специални бронирани катери; бомбардиране стоящи на котва щитове; Опознаване и атака на изтрѣбителитѣ и подводницитѣ денемъ и нощемъ въ море. Подготвителниятъ периодъ завършилъ съ едно успѣшно нощно нападение на собственитѣ морски сили въ море на разстояние 200 клм. отъ Сингапуръ.

Ходъ на маневритѣ.

Военнитѣ действия започнали въ 8 ч. 40 мин. на 31 януари 1937 год.

Времето било ясно, видимостта добра.

Командующиятъ червенитѣ сили считалъ, че до 9 часа на първия маневренъ день (1. февруари) противникътъ въ най-благоприятенъ случай може да отстои едва на 400 клм. отъ Сингапуръ, затова запо-

вѣдалъ 6 водосамолети да излитнатъ въ далечно разузнаване на разстояние 320 клм. отъ базата съ задача, да откриятъ противника и донесатъ по радиото за забелѣзанитѣ кораби и се държатъ въ съприкосновение съ неприятелскитѣ въздушни сили.

Първото бойно стълкновение произлѣзло съ разсѣмването на втория маневренъ день (2. февруари) като възстаналитѣ туземни джохорски войски отъ сушата нападнали брѣговитѣ укрепления на Сингапуръ — Шанги и Джохора. Следъ тежки боеве възстаналитѣ части били притиснати отъ Малайския полкъ и войскитѣ на Джохорскитѣ султанъ.

Въ този день за пръвъ пѣтъ билъ забелѣзанъ и противникътъ въ морето.

Надвечеръ били забелѣзани въ юго-источна посока отъ Сингапуръ леки противникови сили, състоящи се отъ изтрѣбители и подводници съ курсъ къмъ о-въ Сингапуръ.

Главнитѣ сили на синята страна: кръстосвачитѣ, самолетноносачитѣ и превознитѣ кораби съ войски до този моментъ не били открити.

Вечерътъ на третия маневренъ день (3.II.) въздушното разузнаване забелѣзало на разстояние 290 клм. отъ базата 1 кръстосвачъ, 1 страженъ корабъ и отрядъ превозни кораби („Medway“). Затова въ полунощъ предъ базата било извършено близко въздушно разузнаване — на 40 клм.

Главната атака на синитѣ се състояла презъ нощта въ началото на 4. маневренъ день (4.II.).

Следъ полунощъ, въ 0 часа и 30 м. кръстосвачитѣ и изтрѣбителитѣ на синята страна, проникнали презъ пролива Риувъ стоварили десантъ на о-въ Блуканчъ, предъ търговскитѣ портъ на Сингапуръ, а така сжщо и на юго-источния край на о-въ Сингапуръ. Следъ тежки боеве десантнитѣ войски били принудени наново да се натоварятъ на корабитѣ.

Къмъ 1 ч. 20 м. на 4.II. при източниятъ входъ на Сингапурския проливъ червенитѣ открили войсковитѣ превозни кораби на синята страна.

Червенитѣ въздушни сили и подводници атакували успѣшно превознитѣ кораби и не дали възможност да стоварятъ десанта.

Едва следъ разсѣмване на 4. февруари червенитѣ открили главнитѣ сили на синитѣ.

Самолетноносачътъ на синята страна съпровожданъ отъ два изтрѣбителя билъ откритъ на 350 клм. източно-северо-източна посока отъ Сингапуръ. На 4 самолета отъ черве-

ната страна се удало да държатъ, въ продължение на 5 часа, съприкосновение съ противника и да донасятъ неприкжснато за неговото мѣсто, благодарение на което, две червени ескадрили торпедо-бомбардировачи могли да атакуватъ самолетоносачтъ на синитѣ, къмъ когото се приближили незабелѣзано на твърде голѣма височина, имащи задъ себе си слънцето. Двойната атака съ бомби и торпеда се произвела на разстояние 145 клм. отъ Сингапуръ. Атаката се указала толкова внезапна за синитѣ, щото авиацията на самолетоносача не успѣла да излитне на време.

На авиацията отъ „Hermes“, невзимайки подъ внимание нейното ус-

ловно унищожение, била дадена възможностъ да атакува базата. Синитѣ самолети се впуснали въ преследване червенитѣ въздушни сили атакували самолетоносача, следъ което продължили своето движение и успѣшно атакували съ бомби летището Селетаръ и други военни обекти въ Сингапуръ.

П О У К И.

Английскитѣ печати дава следнитѣ поуки отъ маневритѣ:

Ходътъ на маневритѣ съответствалъ на очакванията; само нѣколко кораба на синята страна успѣли незабелѣзано да се приближатъ до острова и стоварятъ десантъ, който временно се закрепилъ на брѣга.

Маневритѣ доказали високата сте-

пень на готовностъ на крепостта и необходимостта да се усили отбраната ѝ отъ югъ, за да се избѣгнатъ въ бждеще вѣроятнитѣ прориви на противника презъ пролива Риувъ.

Маневритѣ въ цѣлостъ представляватъ голѣмъ интересъ, тъй като съ тѣхъ за пръвъ пѣтъ въ последно време се изяснява въпроса за атаката и отбраната на съвременнитѣ морски бази и крепости.

Отъ тази гледна точка, особено внимание заслужава ролята на водосамолетитѣ за далечно разузнаване и авиацията въобще, но при едно неприменно условие: наличието на добра видимостъ и добро състояние на времето-

Ив. Ивановъ.

ЗА ОТБРАНАТА НА НАШЕТО КРАЙБРѢЖИЕ.

Желанието на нѣкой велики сили чрезъ конвенции, пактове, спогодби и пр. да осигурятъ границитѣ си и да стабилизиратъ своята сигурностъ остава непостижима мечта.

Прѣжитѣ последици отъ това сж още по-голѣмата сигурностъ, разящето недовѣрие, политическата неопредѣленостъ и новото бѣсно надпреварване въ въоръженията.

Международното политическо положение е толкова несигурно и заплегено, че изненадитѣ сж възможни всѣки моментъ и едно внезапно избухване на войната, при тая нажежена атмосфера не би очудило никого.

Виждайки общата политическа безпѣтица, нѣкой отъ победенитѣ държави: като Германия, решително отхвърлиха наложениитѣ имъ отъ мирнитѣ договори ограничения и тръгнаха по общия пѣтъ на бързо въоръжение.

Не оставатъ назадъ въ това отношение и нашитѣ съседи, които трѣскаво засилватъ своитѣ армии и флоти.

Общата критика очевидно е твърде мрачна и тя налага сериозно да се спремъ на въпроса за организиране отбраната на нашитѣ крайбрѣжия, разрешението на който въпросъ не трѣпи вече никакво отлагане.

Излишно е да се доказва, че за организиране на тази отбрана е необходимъ преди всичко боенъ флотъ. Всѣкога, обаче, когато е ставало дума за неговото създаване, се е възразявало, че той ще струва твърде скъпо и че би било много по износно за държавата, ако тази отбрана се организира съ брѣгова артилерия, пехотни части и авиация, безъ да се държи смѣтка, че на България не е нуженъ флотъ отъ дреднаути и кръстосвачи, които наистина струватъ скъпо, а отбранителен такъвъ, съставенъ отъ леки сили и засиленъ съ брѣгови и минно-позиционни сръдства, достатъчни обаче

да противодействатъ на всѣки опитъ за нахлуване въ Родината ни отъ къмъ морето.

Така е разрешенъ този въпросъ отъ всички малки държави, които не преследватъ голѣма политика, а съ огледъ географското положение на държавата си, дължината на крайбрѣжието, търговско-економическитѣ и политическитѣ си интереси, за отбраната на своитѣ крайбрѣжия сж създали малки отбранителни флоти, съразмѣрни и организирани съобразно нуждитѣ имъ, отъ което правило, като че ли само ние правимъ изключение.

Следователно, най-разумната и единствено възможната база за организиране отбраната на нашето крайбрѣжие е бързото създаване на единъ лекъ отбранителенъ флотъ, съставенъ отъ леки сили, предимно подводници и торпедоносци, който, подпомогнатъ отъ брѣговата артилерия, миннитѣ загради и водосамолети, ще може най-добре да изпълни задачата си — недопускане противника безнаказано да се приближава до нашитѣ брѣгове и опустошава цѣтушитѣ крайбрѣжни селища.

Нека не се забравя извънредно поучителния примѣръ: бомбардировката на Варна на 27. ноември 1915 г. Тогава гр. Варна бѣше спасенъ отъ разрушение не отъ брѣговата артилерия и сръдства за отбрана, а отъ двата намиращи се въ това време въ Евксиноградския заливъ наши подводници, които атакуваха руския флотъ и го принудиха да прекрати стрелбата по града и съ най-голѣмъ ходъ да се отдалечи задъ хоризонта.

Вече е крайно време да се отърсимъ отъ досегашнитѣ си предразсѣдци по отношение отбраната на нашитѣ крайбрѣжия.

Отъ прекалени увлечения сме стигнали до тамъ, че едни настояватъ, какво за отбраната на крайбрѣжието

ни била необходима само брѣгова артилерия, други — само заградни мини, а трети — нито едното, нито другото, а само самолети. Всѣки специалистъ бърза да предлага своето оржие. А истината е, че за отбраната на нашето крайбрѣжие, еднакво важни и необходими сж: земнитѣ войски, брѣговата артилерия, самолетитѣ, а най-вече бойния флотъ, както е истина, че пехотата безъ артилерия, конница, инженерни и въздушни войски е твърде затруднена въ своитѣ успѣшни действия.

Необходимостта на България отъ флотъ е насъщна и историческа и ако не искаме да изложимъ крайбрѣжията си на безнаказанитѣ удари на противника, трѣбва частъ по-скоро да почнемъ попълването на флота съ необходимитѣ му бойни кораби.

Стремежътъ на България къмъ морето има непремѣнната предпоставка наличието на воененъ флотъ, какъвто България, за да осигури политическата и економическата си независимостъ, трѣбва да притежава на всѣка цена.

Варненци и гражданитѣ на другитѣ селища по нашето китно крайбрѣжие трѣбва да застанатъ въ първата редица на ратницитѣ за засилване на нашия воененъ флотъ, защото при едно усложнено международно положение, тия градове първи и най-зле ще почувствуватъ липсата на наши отбранителни морски сили, безъ които ще бждатъ неминуемо подложени на угрозата отъ бомбардиране отъ неприятелския флотъ и превръщането имъ въ пепелища.

Дългъ е на всѣки добъръ българинъ да се замисли сериозно за своята самозащита и вземе бързи мѣрки за намиране сръдства относително създаването на български боенъ флотъ, който ще бжде най-сигурния защитникъ на Роднитѣ води и Отечествентѣ брѣгове. Влас.

ОСВЕЩАВАНЕ НА ЦАРЕВСКОТО ПРИСТАНИЩЕ.

На 1. август н. г., при Височайшето присъствие на Негово Величество Царя се извърши тържественото осветяване на пристанището Царево.

Никога жителите на малкия град Царево, разположен на красивия морски бряг в източните поли на Странджа планина, не са празнували с такъв възторг и изблик на нескрита радост осветяването на новата придобивка за родното корабоплаване.

Никога китният роден край от южното наше Черноморско крайбрежие не е бил огласяван от топовния ехтеж на полицейските кораби и радостния звън на църковните камбани, както в деня на това велико тържество при посрещане на своя любим Царь.

Още в ранни зори на 1 август три полицейски кораба: „Храбри“, „Строги“ и „Смѣли“ и учебния кораб „Камчия“ заемат определените им места в пристанището и застават на котва в една линия. Привършват се и последните приготовления по посрещане Негово Величество Царя и множеството гости от Варна, Бургас и другите селища в страната.

Местото за тържеството е обградено с редица, високи петметрови пилони с същата дължина народни знамена които потрелват от полъха на свежия утринен вѣтрецъ.

Един след друг пристигат корабът „Евдокия“, катерите „Левски“ и „Раковски“ и множество моторни лодки, с гости от Варна и другите селища по крайбрежието.

След стоварване на гостите „Евдокия“ и катерите застават на котва в втора линия зад полицейските кораби.

Към 10 ч. 30 м. пристигна и зас-

тана на кея корабът „Царь Фердинандъ“ с официалните гости.

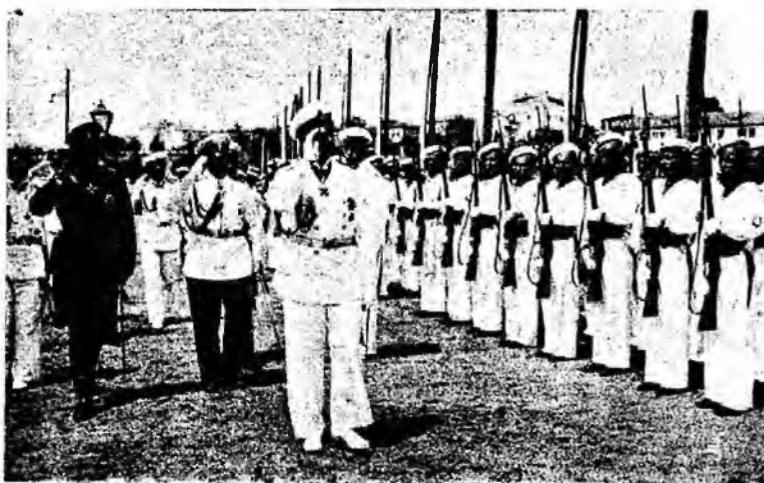
Почетната рота от Морското училище, пребиваващите на лѣтуване в Царево колонии от старозагор-

ските девически и мъжки гимназии, различни организации и множество граждани и гости заемат определените им места.

Между входния фар на пристанището и закотвената на петдесет метра южно от него лодка е опната дълга трибагрена лента, която ще бъде прерѣзана от Негово Величество Царя, при влизането на полицейския кораб „Дръзки“ в пристанището.

Към 11 ч. идящ от Бургас се зададе полицейският кораб „Дръзки“ с развѣтъ на стожера царски щандартъ. Съ малък ход корабът се приближи бавно към лентата, която бѣ прихваната от двама моряци стоящи на носа и се поднесе и сложи на специално устроената дънеръ, до който бѣ застанала стройната и величествена фигура на Негово Величество Царя в лѣтно адмиралско облѣкло.

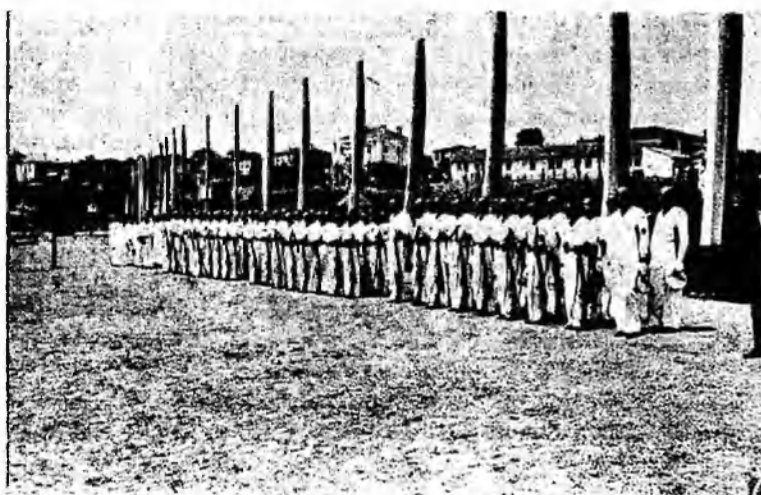
Съ един удар на малката бравичка Върховният Вожда прерѣза лентата и символично открива новопостроеното пристанище на Царево. Моментът бѣ наистина величественъ. Съ удара на бравичката, отекна и първият топовен гърмеж от полицейските кораби. Отмѣрено, въ равни промеждутци време, полицейските кораби дадоха по 21 топовни изстрели, чийто тън тежъ, подет от спокойните води на морето и близките околности, отекна

Негово Величество Царя, придружен от Н. Ц. Височество Князь Кирилъ поздравява почетната рота.

Дънерът и бравичката с които Негово Величество Царя прерѣза лентата при входа на Царевското пристанище.

Почетната рота от Морското училище през време на Богослужението.

далеч задъ Странджа и възвести тържеството на българската настоячивост и безпредѣлната преданост къмъ Негово Величество Царъ Борисъ III.

Всички кораби се разцвѣтиха съ знамена.

„Дръзки“ спусна котва, и моторната лодка „Калацера“ отведе Върховния Вождъ на специално построения пристанъ.

Посрѣдъ звучитѣ на флотската музика, която свиреше за среща и несгиващото, гръмовито „ура“ на младитѣ моряци и гражданството, Негово Величество Царя стъпи на брѣга, и придруженъ отъ Негово Царско Височество Князь Кирилъ, министъръ-председателя Кьосеивановъ, началникътъ на Варненския гарнизонъ генералъ Поповъ, контъръ-адмиралъ Вариклечковъ, адютанта на Царя полковникъ Жечевъ и множество офицери и официални лица, обходи и поздрави строената почетна рота, старозагорскитѣ ученически колонии и родолюбивитѣ организации.

Народътъ, обзетъ отъ силно вълнение даде пълненъ изразъ на чувствата си и безграничната преданостъ къмъ своя любимъ Царъ.

Въ съслужие съ нѣколко свещеници бѣловласиятъ сливенски митрополитъ Иларионъ отслужи молебствие, следъ което, главниятъ директоръ на желѣзницитѣ и пристанищата г. Колчевъ даде кратъкъ отчетъ по постройката на Царевското пристанище.

Негово Величество Царя произнесе дълбоко прочувствена и съдържателна речъ, която помѣстваме изцѣло като уводна статия въ на-

Негово Величество Царя при напушане на аналог.

стоящия брой.

Следъ молебена, Царътъ, последванъ отъ Н. Ц. В. Князь Кирилъ, министритѣ официалнитѣ лица и духовенството се отправи за вълноломната стена за порѣсване съ свѣтена вода на новото пристанище.

Следъ завършване на порѣсването на пристанището, почетната рота и ученическитѣ колонии минаха церемониаленъ маршъ предъ Негово Величество Царя.

Подъ такта на звучния маршъ, бойко и твърдо отекватъ стѣпкитѣ на стройнитѣ редици по настилката на пристанището. Свѣткашитѣ погледи на младитѣ моряци, ученици и ученички се отправятъ смѣло и съ видима любовъ къмъ Върховния Повѣлителъ на българското племе.

Народътъ, подбодренъ и съ повишено самочувство гледа съ възторгъ и твърда вѣра за свѣтло бъдеще

На дадения въ кораба „Царъ Фердинандъ“ обѣдъ, пръвъ вдигна наздравца министърътъ на желѣзницитѣ г. Йововъ, който отправи приветствия къмъ Н. Величество — Царя и произнесе кратки слова въ които между другото подчерта следното:

„Българскитѣ морякъ ще оправдае надеждитѣ, които Ваше Величество му възлага! Той ще съумѣе да направи това малко пристанище сборище, отъ което ще се разнасятъ въ чужбина плодетѣ на благословения български трудъ. Царево ще бжде единъ бисеръ, който ще блѣсти за величието на майка България“.

Следъ обѣдъ Н. В. Царя, придруженъ отъ официалнитѣ лица разгледа града и новонаправената приморска градина.

И тукъ, въ улицитѣ на малкото градче, препълнено отъ мѣстни жители, стеклитѣ се отъ околнитѣ села посетители и гости, народътъ подчерта за лишенъ пжтъ своята сплотеностъ, безпредѣлна обичъ и преданостъ къмъ любимия Царъ.

Обкръженъ отъ своитѣ вѣрни подданици, придруженъ отъ несгиващитѣ овации и изблика на народната радостъ, Н. В. Царя прекоси на длъжъ и ширъ града и слезе на пристанището.

Въ 4 часа и 30 мин. посрѣдъ продължителното громко ура на почетната рота и изпращачитѣ на брѣга, Царътъ се изкачи на „Дръзки“, който бързо вдигна котва и излѣзе отъ пристанището.

Скоро вдигатъ котва и останалитѣ полицейски кораби, като заставатъ на своитѣ мѣста за ескортиране на Негово Величество.

Малката ескадра силно задими и бързо се изгуби по посока на Масления носъ, на пжтъ за Бургасъ.

Излишно е да подчетаваме какво голѣмо стопанско и културно значение има новото Царевско пристанище за югоисточния край на нашето Отечество.

Достатъчно е да споменемъ, че тоя красивъ, богатъ съ гори и рудикжтъ отъ Родината, откъснатъ поради липсата на пжтища съ близкитѣ търговски населени пунктове, Бургасъ и Созополъ, съ новото пристанище, което въ време на буря дава възможностъ за убежище и приютъ на корабитѣ обслужващи крайбрежието, се сдобива съ сигуренъ и надежденъ пжтъ, който го свързва съ вътрешността на Царството. К.

Негово Величество Царя и Н. Ц. В. Князь Кирилъ при богослужбата въ аналог.

Негово Величество Царя обхожда и поздравлява организациятъ и народа.

МОРСКИ ВЕСТИ

МОРСКАТА МОЩЬ НА СЪСЕДИТЕ НИ.

Какво значение има морската мощь за величието и напредъка на народитѣ, излишно е да доказваме. Достатъчно е да споменемъ, че могъществото на Британската империя е създадено и се крепи изключително на английската морска мощь.

Който владѣе морето, владѣе свѣта.

Това е повикътъ, около който се гради бѣсното надпреварване за свѣтовнитѣ въоръжения, а господството на море се постига предимно съ наличието на достатъчни морски сили.

Съзнавайки значението на морската мощь, нашитѣ съседи, въпрѣки твърде затрудненото си финансово положение, полагатъ неимоверни усилия за да създадатъ воененъ флотъ и увеличатъ броятъ на бойнитѣ си кораби.

Каква е морската мощь на нашитѣ съседи?

Ромъния, която граничи съ Дунава и Черно море, притежава следнитѣ бойни кораби: 4 модерни изтрѣбителни, 1 новъ подводникъ, 3 торпедоносца, 4 канонерки, 7 рѣчни монитори, 7 стражни кораби, 19 миночистача, 19 малки корабчета за гранична служба, 1 корабъ-майка за подводници, 1 учебенъ корабъ и 1 кралска яхта, всичко 67 различни кораби съ общо водоизмѣстване 19,000 тона и личенъ съставъ 3000 души офицери и моряци.

Югославия, която едеа отъ 16 години стъпи на морския брѣгъ, трѣгна съ решителна крачка напредъ къмъ създаването на своята морска мощь и днесъ притежава:

1 кръстосвачъ, 1 самолетоносачъ, 1 модеренъ изтрѣбителъ—водачъ на флотилии, 4 нови подводника, 8 торпедоносца, 6 минопоставача, 6 миночистача, 4 рѣчни монитори, 2 торпедни катера, 1 корабъ—майка за подводници, 2 стражни кораба, 2 яhti, 2 учебни кораба и 11 други спомогателни единици, общо 51 кораба съ водоизмѣстване 25,000 тона и личенъ съставъ 7,000 души.

Освенъ това, сега Югославия има въ постройка 8 торпедни катери и 3 изтрѣбителни, отъ които двата се строятъ въ новосъграденитѣ югославянски корабостроителници въ Сплитъ и Кралевица.

Гърция, разположена на скалистъ полуостровъ съ ограничено плодородие, се счита за морска държава и притежава следнитѣ бойни кораби:

2 линейни кораба, 2 кръстосвача, 8 изтрѣбителни, 6 подводника, 13 торпедоносца, 4 стражни кораба,

4 минопоставача, 2 кораба-майки за подводници, 2 миночистача, 1 учебенъ корабъ, 1 болниченъ корабъ и др. 2 единици, всичко 49 кораба съ общо водоизмѣстване 70,000 тона и личенъ съставъ 10,000 души офицери и моряци.

Турция, която смѣло отхвърли клаузитѣ на мирнитѣ договори, бързо създаде новъ, усъвършенствуванъ и дееспособенъ флотъ съ следния съставъ:

1 линейенъ кръстосвачъ (бившия германски „Гьобенъ“) 2 кръстосвача, 4 изтрѣбителни, 5 подводника, 2 торпедоносца, 3 миночистача, 2 канонерки, 3 торпедни катера, 14 стражни кораба и 2 яhti, всичко 41 бойни единици съ общо водоизмѣстване 48,000 тона и личенъ съставъ 9,200 души.

Ето какви бойни кораби иматъ нашитѣ съседи, а какво притежаваме ние?

България владѣе частъ отъ крайбрежията на Черно море, но не разполага съ никакви морски сили за защита на своитѣ източни граници. Нашето Отечество граничи на северъ съ Дунава, тихиятъ бѣлъ Дунавъ, презъ който премина нашето освобождаение, но не притежава рѣчни бойни кораби за защита на своитѣ интереси.

Срещу морската мощь на нашитѣ съседи, които въ даденъ моментъ могатъ да превърнатъ нашитѣ крайбрежия въ пепелища и пустошъ притежаваме само 4 малки полицейски корабчета, които иматъ следъ себе си 30 годишно съществуване и общиятъ тонажъ на които не надвишава дори и тоя на най-малкия български търговски корабъ „Евдокия“.

— На 14 и 15 августъ чиноветѣ отъ Дунавската полицейска служба — Русе, произведоха на Дунава общи състезания по плуване на различни разстояния, скачане, гребане съ лодки, вѣтроходство и пр.

Състезанията бѣха следени съ видимъ интересъ отъ присѣтстващитѣ множество граждани и официални лица.

На тия благородни съревнования младитѣ дунавци отбелязаха добри постижения, съобразителностъ и ловкостъ.

— Корабътъ „Царъ Фердинандъ“ продължава да извършва редовно своитѣ тридневни пътувания до Цариградъ, съ множество излетници, предимно чужденци.

МОРСКИТЕ СЪСТЕЗАНИЯ.

Отъ 27 до 29 августъ включително, въ езерото предъ водолетището „Чайка“ („Пейнерджикъ“) въ Варна, ще се произведатъ традиционнитѣ ежегодни морски състезания, на които ще взематъ участие чиноветѣ отъ Морскитѣ части.

Състезанията, които будятъ голѣмъ интересъ всрѣдъ гражданството и гоститѣ на Варна ще застъпятъ различнитѣ видове воденъ спортъ: плуване на различни разстояния, скачане отъ височина, гребане съ лодки двойки и десеторки, вѣтроходство, а сжщо и ржчна, рѣпорна ношна и радиотелеграфна сигнализации.

„ЯДРАНЪ“.

На 12. августъ въ 8 ч. пристигна въ Бургаското пристанище югославянскиятъ учебенъ корабъ „Ядранъ“.

Югославянскиятъ народъ, е съзналъ напълно необходимостта отъ свободенъ достъпъ на открито море и нуждата отъ боенъ флотъ за защитата на своитѣ морски граници.

Схващайки затрудненото финансово положение на държавата, ентузиазизиранъ отъ морската идея, югославянскиятъ гражданинъ съ готовностъ предлага своята лепта за постройката на бойни кораби.

Преценявайки необходимостта отъ корабъ—училище, за обуката и възпитанието на бъдащитѣ морски офицери, сдружението „Ядранска Стража“, събра суми, купи и подари на родния си флотъ кораба „Ядранъ“.

И когато днесъ виждаме въ нашитѣ води бѣлиятъ и строенъ станъ на „Ядранъ“, когато се възхищаваме на умѣлото, ловко и устремно изпълнение различната ежедневна корабна служба отъ младитѣ югославянски морски бойци, не може да не констатираме съ тжга печалната действителностъ, че българското племе, което по-вече отъ 12 вѣка се намира на черноморския брѣгъ, все още продължава да наблюдава съ спокойно безразличие българското море и да отбелязва упорита незаинтересованостъ къмъ морското дѣло и защитата на морскитѣ ни граници.

Време е българското племе да заработи съ по-голѣмъ устремъ, енергия и воля за създаването на бойни кораби, които гордо ще развѣватъ българскиятъ трицвѣтъ по всички морета, и ще бждатъ сигурни защитници на народнитѣ интереси.

Куюджунлиевъ.

МОРСКА ЛИТЕРАТУРА

М О Р Я Ц И.

Родино, вървай въ бждещето свѣтло
Въ духътъ каленъ на своитъ синове
Надейсе майко намъ — що беззаветно
Съ гърди си бранимъ роднитъ бръгове

Духътъ моряшки насъ ни окрилява!
Морето бурно вѣчно ни зове!
Ура! Напредъ! За подвизи и слава
Намъ бждащето носи новъ „Хамидие“

Напредъ моряци! Съ торпедоносцитъ наши
Свѣта наново пакъ да удивимъ
Корсари смѣли — Насъ врага не плаши,
Герои — Ний смъртта ще победимъ

Напредъ! Напредъ! Срѣдъ бурнитъ талази
Да литнемъ вихренно като орли
Напредъ момци! Катъ истински витези
Врага да срещнемъ гърди сгърди

Настана вече часа уреченъ!
Ей свири мощно бойната трѣба!
Морето бурно пѣе бойна пѣсень!
Напредъ моряци! вѣсвѣщенната борба.

Кирилъ Ст. Христовъ
ученикъ-техникъ Морското на Н. В. училище.

ИЗПЪЛНЕНАТА ЗАДАЧА.

Малкиятъ стотоненъ торпедоносецъ, завързанъ за военния кей въ Варненското пристанище, изригваше отъ своитъ димни трѣби голѣми черни и гъсти кълба димъ и бѣго-товъ за походъ.

Съгласно даденитъ отъ щаба на морското командване нареждания, торпедоносецътъ трѣбваше, въпрѣки развълнуваното море и стихийната буря, съ най-голѣма бързина да се насочи къмъ Созополъ за изпълнението на тайна и твърде важна задача.

Както преди всѣко потегляне въ походъ, така и сега, обичайниятъ викъ на стражния морякъ прокънтъ изъ кораба:

— „По мѣстата за снемане отъ вързала!“

Свирѣйки съ малката си дутка и повтаряйки непосредствено следъ това заповѣдта за снемане отъ вързала, стражниятъ морякъ обходи бързо отъ носа до кърмата горната палуба на торпедоносеца.

Отъ всѣкжде, като изъ невидимица наизкачаха моряци и застанаха пѣргаво по своитъ мѣста, въ готовностъ да изпълнятъ мигновено даденитъ имъ нови заповѣди.

Носовитъ и кърмови вързала се отдадоха, малкиятъ корабъ бързо се отдѣли отъ пристанищната стена.

— „Малкъ напредъ“ — прозвуча нова команда, изречена този пътъ отъ командира. Корпусътъ на торпедоносеца леко затрепера подъ силнитъ удари на винта, разсичащъ спокойната вода въ пристанището.

Лицата на всички сж сериозни.

Не се чуватъ обикновенитъ закачки между моряцитъ. Причината за това сж голѣмитъ облаци отъ пяна, които се издигатъ високо надъ вълнолома и силниятъ северо-източенъ вѣтръ.

Стражниятъ морякъ предава заповѣдъ, всички да се строятъ на палубата.

Къмъ строената обслуга приближава командирътъ на торпедоносеца, низкътъ, съ набито и снажно тѣлосложение мжжъ и загорѣло отъ слънцето и вѣтра лице. Съ характерната за всѣки морякъ увѣреностъ той пристѣпя твърдо напредъ и назадъ предъ строенитъ моряци, като че ли се двоуми да каже нѣщо. Най-после спира и започва съ спокоенъ гласъ.

„Драги моряци, предстои ни пжтуване до Созополъ, което, поради бушуващата буря съвсемъ нѣма да бжде лесно, но ний безусловно трѣбва да го изпълнимъ, ако се наложи дори и съ цената на голѣми жертви. Такава е заповѣдта на нашия началникъ, а вие знаете че повелята не търпи колебание“.

Погледътъ му се плъзга по строената редица, като се взира за моментъ въ лицата на всички. Оставяйки видимо доволенъ отъ това което откри, той усмихнато поздравя и спокойно се отправи къмъ командния мостъ.

Северо-източния вѣтръ е изпълнилъ морето съ огромни вълни, които съ яростъ връхлитатъ и се разбиватъ въ крайбръжнитъ скали на хиляди капчици. Обслугата на тор-

педоносеца, все млади мжже, много добре знае, какво значи да влѣзешъ въ откритъ бой съ морската стихия. На тѣхнитъ лица, обаче, не се вижда ни следа отъ страхъ, напротивъ върху тѣхъ е изписана самоувѣреностъ и гордостъ, защото младитъ моряци ще могатъ да докажатъ на своитъ началници, че подъ тѣхното командване сж готови да отидатъ навсѣкжде и да изпълнятъ съ желание и най-труднитъ задачи.

Съ красивъ завой торпедоносеца се промѣкна между двата вжтрешни фара на пристанището и бързо се насочи къмъ изхода, завивайки покрай външния фаръ корабътъ гордо застана срещу голѣмитъ вълни. Цѣлиятъ му корпусъ се трѣсеше отъ силното напрежение, тѣй като машината работѣше съ ускоренъ темпъ. Още при сблъскването съ първитъ вълни всички разбраха сериозността на борбата, която имъ предстоеше, но на ничие лице не се изписа колебание.

Торпедоносецътъ се издигаше като делфинъ нагоре къмъ пѣнестия гребенъ на вълнитъ за да потъне следующата минута въ разтворилата се предъ него бездна. Всичко подвижно върху горната му палуба бѣше здраво привързано, дори и самитъ моряци, защото въ противенъ случай можеше много лесно да бжде отнесено отъ вълнитъ.

Малкиятъ торпедоносецъ бѣше сжщинско чудо; клатейки се значително по надлѣжната си ось нагоре и надолу а после и въ страни, той се обливаше цѣлия съ вода,

която проникваше навсякъде и не оставаше нито едно мѣстенце сухо. При все това той смѣло разсичаше съ острия си носъ вълнитѣ, а тѣ, почувствали се оскърбени отъ дързостта на тѣзи храбреци, съ още по-голяма яростъ се нахвърляха върху малкото му стоманено тѣло.

Спуснатата се надъ морето лека мъгла не позволяваше на погледа да достигне до брѣга. Наоколо шумѣше само разбѣснѣлото се море, надъ което бѣ надвиснало ниско сиво и мрачно небе.

Каква красива, но сжщевременно пробуждаща неволенъ страхъ гледка представляваше това малко, сиво стоманено тѣло, което само нѣколко сантиметра желѣзо го отдѣляха отъ морскитѣ дълбочини. Торпедоносцѣтъ закритъ отъ вълнитѣ за моментъ цѣлиятъ изчезваше отъ погледа.

Корабѣтъ пжтуваше вече 6 часа, но целта бѣше още далечъ.

Всички бѣха измокрени до кости, съ поблѣднѣли отъ напрежение лица и хлътнали отъ умора очи. Видимо се чувстваше изтощението отъ непосилната борба.

Настѣпваха моменти, въ които всѣки мислѣше, че краятъ наближава, защото торпедоносцѣтъ, изгубилъ отъ удара на вълнитѣ съ-

вършено своя ходъ, не се подчиняваше на кърмилата и се върдѣляше на вси страни като малка тресчица, подмятана отъ голѣмитѣ морски талози. Въ такива мигове на очакване, лицата на всички се обръщаха къмъ командния мостъ, гдето бѣше тѣхната надежда и източникътъ на тѣхното едва сдържано спокойствие. Младиятъ командиръ, завитъ съ кожухъ, който не прѣчеше носителътъ му да бжде цѣлиятъ въ вода, привързанъ съ вжже презъ кръста, стоеше непоколебимъ на поста си, на който се намираше неотлжно презъ цѣлото време и само блѣдото му лице издаваше силното напрежение, въ което се намираше. Но очитѣ му изразяваха непоколебима решителностъ и енергия. И съ своитѣ ободрителни напжтствия той даваше частъ отъ нея на своитѣ моряци. Едва сега напълно моряцитѣ разбраха цената и увѣреността на своя командиръ. Всѣки искрено се възхищаваше отъ него и си даваше дума всѣкога да бжде такъвъ, какъвто командирѣтъ го иска. Всички разбраха много добре, че въ време на опасностъ, началникътъ е Богъ.

**

Морето се очудваше и съ гнѣвъ

гледаше победния ходъ на тази малка черулка, завиждайки и удивлявайки се на смѣлата обслуга. То не за пръвъ пжтъ виждаше подобни храбърци да се впускатъ всрѣдъ неговата разбѣснѣла грѣдь, но за први пжтъ виждаше обслуга, която бѣ готова на всичко и съ такова равнодушие и спокойствие гледаше на възможната своя гибель.

Да, нищо не можеше да смути и разколебае увѣреността на тия храбърци, защото тѣ бѣха пропити съ ясното съзнание за изпълнението на своя дългъ. Съ приближаването на целта въ тѣхнитѣ очи се забелязаха радостни проблѣсъци, но не за това, че се поставя край на тази борба съ морето, а за туй, че сж могли успѣшно да изпълнятъ възложената имъ заповѣдь.

**

Скоро, завивайки покрай островъ св. Иванъ, малкиятъ торпедоносецъ, приличащъ на току шо изваденъ отъ морското дѣно корабъ, навлезе въ по-спокойнитѣ води на Созополския заливъ. Съ малъкъ ходъ той се доближи до брѣга и пусна шумно котва.

Задачата бѣ успѣшно и навреме изпълнена.

В. Мишляковъ.

ДЯВОЛСКИЯТЪ ЗАЛИВЪ.

Това се случи презъ кѣсната есенъ на 191... год., когато по китното наше Черноморско крайбрѣжие настѣпваха тихи слънчеви дни, и природата, обвита въ оранжево-жълта мантия, очакваше съ трепетъ началото на зимата и появата на силнитѣ и мразовити североизточни вѣтрове.

Тогавъ въ нашия нѣкогашенъ, зараждащъ се воененъ флотъ кипеше усилена работа: Кръстосвачѣтъ „Надежда“ излизаше съ младитѣ моряци често на учение въ открито море, а шестѣхъ нови торпедоносци: „Дръзки“, „Строги“, „Храбри“, „Смѣли“, „Летящи“ и „Шумни“, които притежаваха голѣмата скоростъ за него време отъ 27 мили (50 клм.) въ часъ, се намираха непрестанно въ плаване и раздѣлени въ групи по два торпедоносца обхождаха всѣки носъ и изследваха водитѣ на всѣко малко заливче по нашето крайбрѣжие.

Тѣсно свързани чрезъ ежедневната служба, намиращи се неотлжно всрѣдъ прелеститѣ и опасноститѣ на морето, живѣещи между ограниченитѣ стоманени стени на малкитѣ корабчета, офицеритѣ и моряцитѣ, всѣки въ своята срѣда се радваха на завидна сплотеностъ, задушевностъ и благородно другарство, при което изобилстваха закачки, шег

и обсъждания на разни случки презъ време на плаванията.

Презъ последнитѣ дни на месецъ октомври групата торпедоносци „Храбри“ и „Смѣли“ получи заповѣдь да изследва обстойно и измѣри дълбочинитѣ на малкия заливъ, нареченъ Дяволски, намиращъ се на югъ отъ Созополъ. Въ сжщностъ Дяволскиятъ заливъ, имащъ пѣсочно дѣно бѣ твърде удобенъ за котвена стоянка на малки корабчета, и бѣ обкржженъ съ китенъ и красивъ морски брѣгъ, съвършенно несѣответстващъ на лошото име, което носеше това вълшебно мѣстенце отъ нашето южно черноморско крайбрѣжие.

Защо ли бѣха нарекли това потънало въ тишина и самотностъ мѣсто, предлагащо своята удобностъ

за почивка и отмора, Дяволски заливъ?

Може би поради опаснитѣ подводни скали, които преграждаха входа на залива, или следствие магнитнитѣ аномалии, които действваха на компасната стрелка и въ бурнитѣ тъмни нощи и въ време на мъгла, подхвърляха минаващитѣ въ близостъ кораби въ смъртна опасностъ?

**

На смръчаване, тънkitѣ и дълги снаги на двата торпедоносца, спокойно се изтѣгаха въ тихитѣ води на Дяволския заливъ.

Завършили успѣшно ежедневната си служебна работа, моряцитѣ се бѣха разположили удобно на носа на торпедоносцѣтъ, свирѣха, подхвърляха шег и се веселяха, а офицеритѣ възседнали малкитѣ корабни столчета на кърмата, разговаряха и се наслаждаваха на кървавия звлѣзъ задъ източнитѣ възвишения на Странджа планина.

Следъ вечерна провѣрка корабитѣ потънаха въ пълнъ мракъ и тишина. Салъ стражитѣ бдѣха будни и котвениятъ фенеръ на носа свѣтеше и се стремѣше съ бледитѣ си лжи да пробие гстия непрогледенъ мракъ, който, като черно наметало обгръ-

щаше малките торпедоносци. Наоколо, тъмните, води на залива и спогадената природа на брега бяха занемаяли въ очакване и слухъ да доловят нещо, което бѣ надвиснало съ своята таинственостъ и ежеминутно очакване да се прояви съ своята свирепостъ и стихийностъ.

И ето, на разсъмване отъ североизтокъ съ голѣмъ гласъкъ врѣхлетя внезапн стихийния вѣтръ на мразовита зимна буря.

Въ мигъ подскокнаха и лудо затанцуваха снагите на торпедоносците, подмѣтани отъ вълните. Заскърцаха котвените вериги, запращаха тънките стоманени стени и многобройните корабни вѣжа, засвириха страховитата симфония на бѣсната буря.

Обслужитѣ се вдигнаха по тревога и заеха своите мѣста. Котвите не задържаха и торпедоносците приближаваха брега. Стоенето въ Дяволския заливъ бѣ опасно.

Единъ следъ другъ, торпедоносците вдигнаха котва и съ голѣмъ трудъ се насочиха презъ изхода на залива въ открито море да търсятъ защита въ водите на Созополския заливъ.

Който е билъ морякъ и който е плувалъ по море, съ корабъ, знае колко трудно и колко опасно е въ непрогледна нощъ и силно вълнение да се намѣри изхода на заливъ, обкръженъ съ опасни подводни скали, които не сж означени съ никакъвъ свѣтлиненъ знакъ. Но, нашите храбри моряци достойно изпълниха тоя смѣлъ подвигъ и насочиха малките корабчета въ открито море.

На командния мостъ на „Храбри“ се намираха неотлъчно, командирътъ му, лейтенантъ Ф... и младшия офицеръ мичманъ Б... заловени здраво за да не бждатъ отнесени отъ вълните, и взиращи се въ гжстия мракъ и компасната стрелка, направляваха чрезъ кърмчията торпедоносца въ желаната посока. За защита отъ силния и студенъ вѣтръ и двамата офицери бѣха навлѣкли дългите зимни кожуси.

Неочаквано обаче, компасната стрелка започна лудо да играе, което затрудни направляването на кораба. Знайно е, че въ гжста мъгла и непрогледна нощъ, корабътъ, отъ който не се вижда нищо, се движи като слепецъ, и за да се направлява по предначертания пътъ си служи съ компаса, чийто магнитна стрелка показва постоянно свѣтовното направление северъ-югъ.

Сега обаче, тая стрелка играеше като бѣсна, вѣроятно поради нѣкакви магнитни влияния отъ сушата и немислимо бѣ да даде вѣрното направление, което корабътъ трѣбваше да следва.

Командирътъ на торпедоносца заповѣда на мичманъ Б... да се затича къмъ кърмовия компасъ, гдето да отчете точното направление, по което торпедоносецътъ се движеше въ момента.

Неочаквано обаче, случи се нещо твърде загадъчно: Кърмилото се заклини на лѣво и торпедоносецътъ, подмѣтанъ отъ огромните вълни се насочи право къмъ скалите на брега. Усилията на кърмчията да върне кърмилото въ обратно положение останаха напраздни. Отъ кърмата на кораба долиташе нѣкакъвъ, възпрепятствуванъ отъ силния вѣтръ викъ. Какво ставаше?

Командирътъ се втурна къмъ кърмата на кораба и предъ него въ настѣпващия сутриненъ здрачъ се разкри следната картина:

Мичманъ Б... заловилъ се съ двете ржце за кърмовия компасъ, силно се дърпаше напредъ, очевидно за да се освободи отъ нѣкой, който бѣ здраво заловилъ полата на неговия кожухъ и го теглеше на долу. Едновременно съ това, мичманътъ викаше на стражника да му се притече на помощъ.

Съ два скока лейтенантъ Ф... се намѣри до своя пръвъ помощникъ и разрѣза пѣргаво полата на неговия кожухъ. Кърмилото на торпедоносца наново започна да действа и малкия корабъ бързо се отправи къмъ откритото море, като избѣгна

опасността да наскочи и се разбие на прибрѣжните скали.

Какво се бѣше случило? Отъ силния вѣтръ кожухътъ на мичманъ Б... се развѣваше и попадна съ долния си край въ намиращия се въ близостъ на компаса кърмилентъ преводъ, заплете се въ него и го заклини.

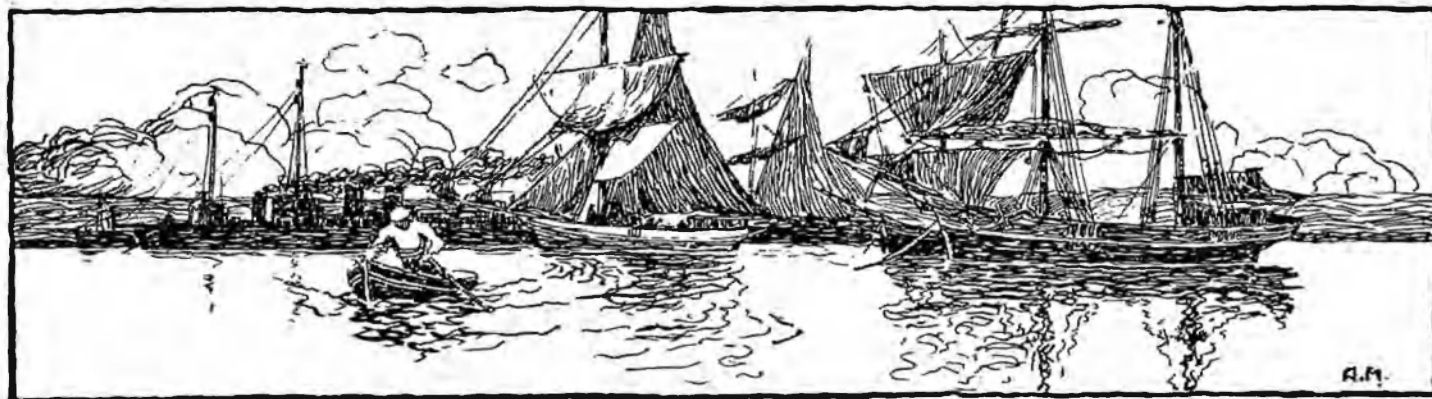
Залисанъ въ своята работа, държащъ се здраво съ двете си ржце за компаса, за да получи по-голѣма устойчивостъ срещу голѣмото клатене на торпедоносца отъ вълнението, мичманъ Б... почувства внезапно съ досада, че нѣкой го задърпа силно за кожата назадъ и въ момента изгуби равновѣсие. За да се освободи отъ това положение бѣше му необходима чужда помощъ. Последната бѣ му дадена отъ лейтенантъ Ф..., който, въпрѣки сериозността на положението, при комичната картина която се разкриваше предъ него, не можа да се сдържи да не се изсмѣе гласно.

Всички торпедоносци се бѣха събрали въ Созополския заливъ. Застанали на кърмата на водаческия торпедоносецъ, офицерите отъ цѣлия отрядъ оживено разговаряха и размѣняха впечатления отъ последната буря.

Разбира се, че историята при Дяволския заливъ бѣ изнесена на пръвъ планъ и се описваше отъ нѣкои шегобийци съ остроумни и безобидни шегѣ.

— „Дяволска работа, завършваше своите забележки механикътъ П... Разигралъ компасната стрелка, а следъ това задърпалъ и кожата на младия мичманъ, за да го свлече къмъ морското дъно. Обаче, най-чудно ми се вижда, че мичманъ Б..., познатъ съ своята извънредно голѣма съобразителностъ, въ момента започналъ да крещи, а не се сетилъ да съблѣче набързо кожата и се освободи отъ неблагоприятното и комично положение, въ което бѣше попадналъ.

Куюджуклиевъ.

Негово Величество Царя и митрополитъ Иларіонъ се отправятъ за поръсване пристанището Царево.

Негово Величество Царя поздравява строенитъ редолюбиви организации за освещаване на пристанището Царево.

Негово Величество Царя и духовенството се отправятъ за поръсване входния фаръ на пристанището Царево.